

Sygn. akt: KIO 3198/20

WYROK
z dnia 17 grudnia 2020 r.

Krajowa Izba Odwoławcza – w składzie:

Przewodniczący: Anna Chudzik

Protokolant: Adam Skowroński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 grudnia 2020 r. w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 3 grudnia 2020 r. przez **PGNiG Gazoprojekt S.A. z siedzibą we Wrocławiu,**

w postępowaniu prowadzonym przez **Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. z siedzibą w Warszawie,**

przy udziale wykonawcy **ILF Consulting Engineers Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,** zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego,

orzeka:

1. Oddala odwołanie;
2. Kosztami postępowania obciąża wykonawcę PGNiG Gazoprojekt S.A. i:
 - 2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł 00 gr (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez Odwołującego tytułem wpisu od odwołania,
 - 2.2. zasądza od Odwołującego na rzecz Zamawiającego kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy), stanowiącą uzasadnione koszty strony poniesione z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika.

Stosownie do art. 198a i 198b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1843) na niniejszy wyrok – w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia – przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego **w Warszawie**.

Przewodniczący:

Uzasadnienie

Zamawiający – Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. – prowadzi w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. *Opracowanie dokumentacji projektowej i sprawowanie nadzoru autorskiego dla inwestycji Budowa gazociągu DN 1000, MOP 8,4 MPa Gustorzyn - Wicko, w podziale na 2 Części, tj. Część 1 odc. Gustorzyn-Gardeja i Część 2 odc. Gardeja Kolnik*. Wartość zamówienia jest większa niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 2 lipca 2020 r. pod numerem 2020/S 126-309129.

W dniu 3 grudnia 2020 r. wykonawca PGNiG Gazoprojekt S.A. wniósł odwołanie wobec zaniechania nieodrzczenia oferty ILF Consulting Engineers Polska Sp. z o.o., zarzucając Zamawiającemu naruszenie przepisów: art. 90 ust. 3 w zw. z art. 89 ust. 1 pkt 4, w zw. z art. 7 ust. 1 i ust. 3 ustawy Pzp oraz art. 91 ust. 1 ustawy Pzp.

Odwołujący wskazał, że podniósł zarzut dotyczący nieodrzczenia przez Zamawiającego oferty ILF na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 4, względnie art. 90 ust. 3 ustawy Pzp, jako zarzut ewentualny w odwołaniu w sprawie o sygn. akt KIO 2859/20. Zarzut nie podlegał rozpatrzeniu przez Izbę z uwagi na brak wskazania okoliczności faktycznych i prawnych uzasadniających wniesienie odwołania, czego Odwołujący wówczas nie mógł przedłożyć z uwagi na nieodtajnienie wyjaśnień ILF dotyczących elementów oferty wpływających na wysokość ceny. Wyjaśnienia te zostały odtajnione na skutek wyroku KIO 2859/20 z dnia 20 listopada 2020 r. i przekazane Odwołującemu przez Zamawiającego w dniu 23 listopada 2020 r.

Odwołujący podniósł, że ocena wyjaśnień złożonych przez ILF potwierdza, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. ILF w wyjaśnieniach pozornie odniósł się do wszystkich elementów wymienionych w art. 90 ust. 1 ustawy, uczynił to jedynie w celu zadośćuczynienia wymogom formalnym, przedstawiając w odniesieniu do większości argumentów (z wyjątkiem ofert podwykonawców, które nie zostały ujawnione) wyłącznie własne oświadczenia, w stosunku do których nie przedstawił dowodów, a nawet ich nie uprawdopodobnił.

Odwołujący wskazał na następujące braki w wyjaśnieniach złożonych przez ILF w zakresie części 1 i części 2:

- 1) ILF wskazał na str. 6 wyjaśnień na wyjątkowo sprzyjające warunki wykonania zamówienia.

Odwołujący podniósł, że jest to jedynie ogólne sformułowanie, nieoparte żadnymi dowodami. ILF nie wykazał, jakie to są warunki, w szczególności nie wskazał, co dokładnie pozwoliłoby mu obniżyć koszty w stosunku do innych ofert złożonych w postępowaniu.

- 2) ILF na str. 4 wyjaśnień odnosi się do porównania cen ofert złożonych w postępowaniu, ponieważ tylko jego oferta i oferta Odwołującego mieściły się w szacunkach Zamawiającego, pozostałe oferty te kwoty przekroczyły.

Odwołujący podniósł, że argument z wyjaśnień jest oczywiście bezzasadny, ponieważ porównanie do innych ofert złożonych i do wartości szacunkowej służy jedynie do określenia, czy Zamawiający ma obowiązek wezwania wykonawców do złożenia wyjaśnień zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy Pzp.

- 3) ILF nie ma żadnych przewag w stosunku do Odwołującego jeśli chodzi o metodologię, narzędzia, doświadczenie, w tym we współpracy z Zamawiającym, czy wiedzę o uwarunkowaniach lokalnych, które umożliwiłyby skalkulowanie cen ofertowych na tak niskim poziomie, co potwierdza szczegółowa analiza części ogólnej wyjaśnień złożonych przez ILF:

- a) Argument na str. 7 wyjaśnień, pkt I ppkt 1 b: ILF wskazuje na kalkulację kosztów pracy personelu jako iloczynu liczby roboczogodzin przewidzianych przez ILF do wykonania przez poszczególnych specjalistów oraz stawki godzinowej danego pracownika. Odwołujący podkreślił, że jest to standardowy sposób kalkulacji, który nie daje podstaw do osiągnięcia szczególnych oszczędności.

- b) Argument na str. 7 wyjaśnień, pkt I ppkt 1 c: ILF wskazuje na bogate doświadczenie personelu w realizacji analogicznych zamówień. Personel Odwołującego ma analogiczne doświadczenie, zarówno w odniesieniu do projektów podobnych gazociągów, jak i projektów realizowanych dla Zamawiającego.

- c) Argument na str. 7 wyjaśnień, pkt I ppkt 1 d: ILF wskazuje na to, że zespół ekspertów dedykowany do realizacji tego projektu stanowią osoby długotrwale zatrudnione lub związane z ILF, zaznajomione ze standardami stosowanymi przez wykonawcę przy realizacji zamówień, w tym z metodami zarządzania i organizacji projektów. Odwołujący podniósł, że takie same warunki spełnia jego personel.

- d) Argument na str. 7 wyjaśnień, pkt I ppkt 1 e: ILF wskazuje, że miejscem wykonywania pracy jest zasadniczo jego siedziba, co w połączeniu z wykorzystaniem

elektronicznych metod komunikacji pozwala na znaczną oszczędność kosztów, jednak także w przypadku Odwołującego miejscem wykonywania pracy jest jego siedziba i także wykorzystuje elektroniczne metody komunikacji. Odwołujący zwrócił uwagę, że istotna część prac (w szczególności uzgodnienia) dokonywana jest poza siedzibą wykonawcy, w urzędach gminy i w starostwach powiatowych, z którymi też nie ma możliwości podejmowania komunikacji elektronicznej, lub w terenie, zatem powyższy argument jest chybiony.

- e) Argumentacja na str. 8 wyjaśnień, pkt I ppkt 2-3: ILF wskazuje na kalkulację kosztów ubezpieczenia czy gwarancji bankowej jako zabezpieczenia należytego wykonania umowy. W przypadku Odwołującego kalkulacja jest analogiczna, również korzysta on z instytucji ubezpieczeniowej w ramach grupy kapitałowej i ponosi koszty gwarancji ubezpieczeniowych na podobnym poziomie co ILF.
- f) Argumentacja na str. 8-9 wyjaśnień, pkt II ppkt 1-3: ILF wskazuje na stosowane rozwiązania techniczne takie jak platforma Sharepoint, platforma do zarządzania projektami i gromadzenia materiałów oraz narzędzia do komunikacji takie jak Skype for Business i Microsoft Teams. Odwołujący korzysta z podobnych narzędzi, m in. z zaawansowanych rozwiązań informatycznych opartych o systemy Microsoft Dynamics AX oraz MS Project Server. Dodatkowo komunikacja wspierana jest przez dedykowany system Vario Docusoft. Odwołujący na co dzień wykorzystuje także Microsoft Teams do organizacji spotkań, a praca toczy się w systemie zadaniowym, nieograniczonym tylko do 8h dziennie. To wszystko powoduje, że opisane w piśmie ILF aspekty są w całości zrównoważone przez rozwiązania stosowane u Odwołującego, a metody pracy oraz narzędzia stosowane przez Odwołującego są na tym samym poziomie, co stosowane przez ILF.
- g) Argumentacja na str. 9 wyjaśnień, pkt II ppkt 4: ILF wskazuje, że ceny ofertowe zostały skalkulowane przy zastosowaniu systemu zarządzania jakością zgodnego z normą ISO/IEC 9001:2008 uwzględniającego wszystkie występujące ryzyka, przy założeniu typowego ryzyka przy podobnych przedsięwzięciach. Odwołujący również posiada wdrożony, certyfikowany zgodnie z normą ISO 9001, zintegrowany system zarządzania i przeprowadza analizę ryzyka, a kwoty z niej wynikające doliczane są do ceny ofertowej wg przyjętej na podstawie wieloletniej praktyki metodologii.
- h) Argumentacja na str. 9 wyjaśnień, pkt III ppkt 1: ILF wskazuje, że dysponuje niecodzienną na rynku znajomością uwarunkowań związanych z realizacją analogicznych projektów dla Zamawiającego. Odwołujący podkreślił, że posiada w projektowaniu infrastruktury liniowej w polskich realiach formalno-prawnych

najbogatsze doświadczenie ze wszystkich podmiotów na rynku. Jeśli chodzi o ostatnie 10 lat, może z nim konkurować wyłącznie ILF, ale w żadnym razie nie można uznać, że ILF posiada istotnie większą wiedzę lub dostęp do informacji niż Odwołujący.

- i) Z powyższych powodów bezzasadna jest argumentacja na str. 9-10 wyjaśnień, pkt III ppkt 2 i 4.
- j) Argumentacja na str. 10 wyjaśnień, pkt III ppkt 5: ILF wskazuje na możliwość uzyskania oszczędności z uwagi na prowadzenie prac projektowych na terenie tych samych województw, co obecnie realizowany projekt rurociągu ropy naftowej II nitki Odcinka Pomorskiego dla spółki PERN S.A. Odwołujący podniósł, że również realizuje projekty na terenie tych samych województw, stąd ma wiedzę, że powyższe stwierdzenie ILF jest nieprawdziwe. Na gruncie przepisów prawa określających terminy wydawania określonych decyzji czy zgód nie ma możliwości uzyskania oszczędności tylko z uwagi na realizację innych prac na tym samym terenie.

Odwołujący podniósł, że porównując ceny ofertowe można stwierdzić, że oferta ILF odbiega znacząco nie tylko od średniej wartości ofert, ale także od drugiej oferty, czyli oferty złożonej przez Odwołującego. Odwołujący zwrócił uwagę, że przy porównaniu cen należy uwzględnić następujące czynniki:

- wykonawcy zobowiązani byli wyodrębnić cenę usług geologicznych w ofercie; ceny Odwołującego i ILF w tym zakresie są niemal identyczne, co powoduje, że ten element nie ma wpływu na porównanie,
- koszty usług geodezyjnych w wycenie usług o charakterze zbliżonym do przedmiotowej usługi kształtują się na poziomie 15% całkowitej wartości oferty nie mogą różnicować ofert w sposób znaczący,

Biorąc pod uwagę, że:

- analiza wyjaśnień złożonych przez ILF wykazała, że około 55-60% całości kosztów niezbędnych do poniesienia w celu realizacji przedmiotu zamówienia planowana jest na pokrycie kosztów związanych z zatrudnieniem personelu projektowego, tzn. kosztów pracy,
- część pracy związana z przetwarzaniem informacji o przedmiocie projektu oraz dużej ilości korespondencji z zainteresowanymi stronami i instytucjami, nie poddaje się znaczącej automatyzacji,

- poziom infrastruktury i stosowana metodologia organizacji pracy są zbliżone w spółkach ILF i Odwołującego,
- większość prac przy projektowaniu inwestycji liniowych związana jest z rodzajem czynności trudnych do automatyzacji, skrócenia czasu trwania i przez to obniżenia kosztów (duże nasycenie procedurami formalnymi),
- koszty pracy przyjmowane w wycenie i wykazane w wyjaśnieniach ILF są na rynkowym poziomie (120 PLN za 1 rbh),

zachodzi pytanie, w jaki sposób ILF był w stanie wykreować na elementach stanowiących jedynie 60% wartości zlecenia (koszt pracy) tak ogromną różnicę w cenie, przy braku jakichkolwiek istotnych przewag konkurencyjnych.

- 4) Na str. 7 wyjaśnień, pkt I ppkt 1 a ILF wyjaśnił, że szacowana liczba roboczogodzin przewidziana na realizację zamówienia wynosi ok. 46 tysięcy dla części 1 oraz 43 tysiące dla części 2.

Odwołujący podniósł, że wskazuje to na oczywistą dysproporcję w wycenie obu części, poprzez znaczące zaniżenie pracochłonności dla części 1 w kontekście jej zakresu przedmiotowego, a w efekcie dodatkowo wzmacnia argumentację odnoszącą się do rażąco niskiej ceny w ofercie ILF dla części 1:

- a) Odwołujący stwierdził, że dysproporcja w długości gazociągu między częścią 1 i częścią 2 przedmiotu zamówienia wynosi 42 km, co odpowiada 1/3 długości odcinka pierwszego (część 1 zamówienia) i prawie połowie długości odcinka drugiego (część 2 zamówienia). Jednocześnie różnica w przewidzianej w ofercie ILF pracochłonności dla tych odcinków to zaledwie 3000 rbh, a więc 6,5% pracochłonności przewidzianej przez ILF dla części 1 zamówienia i 7% pracochłonności w odniesieniu do części 2.
- b) ILF podał w wyjaśnieniach, sekcja C punkt 1 ppkt 1, wartość 120 PLN/rbh netto, którą zdefiniował jako „Średnia stawka godzinowa, uwzględniająca wszystkie koszty realizacji prac wraz z zakładanym zyskiem”. Należy przyjąć, że stawka średnia jest tożsama dla obu części zamówienia, gdyż ILF nie poinformował w wyjaśnieniach o jej zróżnicowaniu. Wartość ta zawiera również zysk, zgodnie z oświadczeniem ILF zawartym w punkcie IV wyjaśnień.
- c) Odwołujący podkreślił, że wskazany brak istotnej różnicy w pracochłonności między częścią 1 i częścią 2 w ofercie ILF, pomimo dużej różnicy w długości gazociągów dla części 1 i części 2 zamówienia (42 km – blisko połowa całej części 2) musi oznaczać sztuczne zaniżenie kosztów realizacji dla części 1.

Odwołujący, na podstawie SIWZ, procedur stosowanych przez Zamawiającego, obowiązujących przepisów prawnych oraz własnego doświadczenia, wskazał czynności niezbędne do wykonania przedmiotu zamówienia, których charakter powoduje, że istnieje ścisły związek pomiędzy pracochłonnością a długością gazociągu:

Gazociąg o długości 42 km (różnica między częścią 1 i częścią 2) to ok. 1,5 tys. działek, które gazociąg przecina, co wiąże się z koniecznością:

- zamówienia wypisów z ewidencji gruntów (dwukrotnie - na etapie decyzji lokalizacyjnej i projektu budowlanego) dla każdej z działek,
- pozyskania wypisów z ksiąg wieczystych dla każdej z działek,
- sprawdzenia zgodności wypisów z ewidencji gruntów ze stanem w księgach wieczystych,
- inwentaryzacji stanu zagospodarowania działek w terenie (wizje lokalne, delegacje),
- wprowadzenia informacji z wypisów do wykazu nieruchomości,
- pozyskania adresów w przypadku niekompletnych danych w wypisach,
- przygotowania bazy nieruchomości dla każdej działki,
- przygotowania hiperłączy do wypisów,
- przygotowania hiperłączy do odpisów z ksiąg wieczystych,
- przeprowadzenia obowiązku informacyjnego związku z rozporządzeniem RODO dla każdej działki w związku z pozyskaniem danych osobowych (rozesłanie pism do wszystkich właścicieli działek),
- prowadzenia, archiwizowania i raportowania korespondencji z prywatnymi właścicielami – za pośrednictwem Zamawiającego,
- składania wyjaśnień do złożonych odwołań od decyzji administracyjnych (poprzez Zamawiającego lub urząd wojewódzki).

Odpowiednio większa ilość stron postępowania (o ok. 1,5 tys. działek) to też większe ryzyko odwołań i protestów oraz braku zgód na wejście w teren w celu wykonania np. badań geologicznych. Każdy brak zgody lub odwołanie właściciela skutkuje koniecznością przygotowania dodatkowych materiałów oraz podjęcia czynności zmierzających do rozwiązania problemu.

42 km gazociągu to również dodatkowe urzędy gmin (szacowane 10 urzędów) oraz dodatkowe starostwa powiatowe (szacowane 3 starostwa), co wymaga:

- poinformowania urzędów gmin i starostw powiatowych o zamierzeniu inwestycyjnym poprzez przygotowanie i przekazanie wszystkich materiałów geodezyjnych do gmin i starostw wraz z wykazem nieruchomości,
- konieczności spotkań z władzami gmin i starostw powiatowych oraz przygotowania dodatkowych materiałów i prezentacji,
- analizy obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP) i studiów uwarunkowań i kierunków
- zagospodarowania gminy (SUiKZG) w gminach, przez które przechodzi gazociąg,
- udziału w spotkaniach z mieszkańcami w gminach – tzw. konsultacjach społecznych (minimum 2 etapy),
- uzgodnienia trasy z organami, uzyskania opinii zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (dalej jako Specustawa),
- uzgodnienia ze spółkami komunalnymi w zakresie skrzyżowań z wodociągami i kanalizacją,
- uzgodnienia usytuowania sieci ze starostwami powiatowymi,
- aktualizacji map do celów projektowych po zmianach trasy, np. po konsultacjach w urzędach gminy lub po konsultacjach społecznych z mieszkańcami.

Dla całego przebiegu gazociągu trzeba opracować projekt, który wymaga:

- dokonania wyboru trasy w terenie,
- przeanalizowania i przedstawienia różnych wariantów trasy na etapie projektu wstępnego,
- wykonania raportu oddziaływania na środowisko dla dużo większego zakresu,
- ustalenia trasy gazociągu na mapach do celów projektowych,
- ustalenia obszaru oddziaływania inwestycji i obszaru do czasowego i trwałego ograniczenia na podstawie zapisów specustawy,
- wykonania wszystkich prac związanych z opracowaniem bazy GiS zawierającej niemal wszystkie informacje o projekcie (np. trasa gazociągu, strefa

kontrolowana, pas montażowy, mapy topograficzne, zdjęcia lotnicze, mapy zasadnicze, mapy ewidencyjne, mapy do celów projektowych, informacje o nieruchomości, informacje o właścicielu, nr księgi wieczystej, informacje o zabytkach, informacje o obszarach zalewowych, gatunki chronione przyrodniczo, obszary cenne przyrodniczo, wykaz skrzyżowań z infrastrukturą i wiele innych). Konieczność wyjazdów do urzędów gminy i innych instytucji w celu pozyskania danych do bazy GIS (nie wszystkie instytucje posiadają dane w formie elektronicznej). Każdorazowo trzeba przenieść dane z map i dokumentów znajdujących się w urzędzie na papier, a następnie w biurze do geobazy,

- uzyskania dodatkowych warunków technicznych dotyczących skrzyżowania gazociągu z uzbrojeniem podziemnym i nadziemnym,
- uzgodnienia trasy z zarządcami uzbrojenia podziemnego i nadziemnego,
- przygotowania szczegółowych projektów przekroczeń dróg, kolei, rzek,
- uzgodnienia skrzyżowań gazociągu z administratorami rzek, dróg, torów kolejowych, urządzeń melioracyjnych,
- wykonania profilu podłużnego gazociągu,
- wykonania projektów budowlanych i ich uzgodnienia z zarządcami wszystkich przekraczanych dróg publicznych,
- zamówienia większej ilości wypisów,
- zinwentaryzowania w terenie drzew i krzewów do wycinki,
- wykonania dodatkowych operatów wodnoprawnych (przekroczenia cieków) i rozszerzenia innych operatów (odwodnienie wykopów, lokalizacja na terenach zalewowych),
- wykonania projektów dodatkowych zespołów zaporowo-upustowych na gazociągu,
- wykonania dodatkowych projektów organizacji ruchu,
- wysyłki materiałów do dużo większej ilości instytucji,
- prowadzenia macierzy korespondencji wychodzącej i przychodzącej wraz z utworzeniem hiperłączy do tej korespondencji,
- wydruku dużo większej ilości załączników mapowych do wszystkich wniosków o opinie, uzgodnienia czy decyzje.

Obecnie należy również uwzględnić:

- dodatkowe zasady bezpieczeństwa przy wyjazdach w dobie pandemii, takich jak zmniejszona ilość osób jadących jednym autem (optymalnie: 1 osoba w 1 aucie),
- wydłużony czas uzyskiwania wszelkich danych i uzgodnień w okresie pandemii spowodowana praca urzędów, przez co częstsze i dłuższe wyjazdy po materiały i z materiałami, co ma istotne znaczenie przy dłuższym gazociągu, tzn. przy większej ilości urzędów,
- dodatkowe koszty związane z utrzymaniem reżimu sanitarnego – zakup maseczek, kombinezonów, rękawiczek, płynów dezynfekcyjnych.

Zdaniem Odwołującego ww. niezbędne czynności powodują, że nie da się zaprojektować gazociągu o długości 128 km (część 1) w czasie pracy (pracochłonności) jedynie o 7% wyższej niż dla gazociągu o długości 86 km (część 2), krótszego o blisko 49%. Odwołujący wskazał, że gdyby ILF próbował wykonać część 1 w zakładanej wydajności 360 rbh/km, musiałby zwiększyć zaplanowaną w ofercie wydajność pracy przewidzianą dla części 2, ok. 500 rbh/km, o 40%. Biorąc pod uwagę wyjaśnienia ILF opisane w punkcie IV b, ILF nie wykazał dodatkowego zysku lub ryzyka za pomocą dodatkowych godzin, gdyż te wielkości kalkuluje w koszcie każdej godziny. Jediną możliwością jest, że faktycznie skalkulował o 40% wyższą wydajność pracy dla części 1 – co w opinii Odwołującego nie jest możliwe. W innym przypadku potrzeba byłoby dodatkowych 18 000 rbh dla zrównoważenia wydajności, co jest ekwiwalentem 2 160 000,00 PLN wg stawek wykazanych przez ILF w wyjaśnieniu. Podane wyliczenie może nie uwzględniać wszelkich nieprzewidzianych przez ILF elementów budowania ceny ofertowej, ale przynajmniej w zakresie kosztów pracy taka jest realna skala zniżenia przez ILF wartości części 1 zamówienia w stosunku do części 2. Dodatkowo Odwołujący podkreślił, że w ramach przygotowania projektu gazociągu dla części 1 zakresem prac objęte jest przygotowanie dokumentacji związanej z modernizacją Węzła Gustorzyn, co wg szacunku Odwołującego wymaga nakładu ok. 1000 rbh, co nie zostało to uwidocznione w wyjaśnieniach.

- 5) Odwołujący wskazuje także na średnią stawkę godzinową podaną przez ILF na str. 8 wyjaśnień: „Średnia stawka godzinowa, uwzględniająca wszystkie koszty realizacji prac wraz z zakładanym zyskiem, wynosi 120 zł”.

Odwołujący podkreślił, że tak opisana stawka nie może być podstawą do uznania, czy cena nie jest rażąco niska. Sposób określenia stawki przez ILF stanowi wyłącznie gołosłowne twierdzenia, bez szczegółowych kalkulacji.

- 6) W odniesieniu do szczegółowych kalkulacji ceny, Odwołujący stwierdził, że dowodzą one istnienia rażąco niskiej ceny w ofercie ILF.

Zmawiający ustanowił formę wyjaśnień dotyczących badania rażąco niskiej ceny (poprzez przedstawienie zestawienia opracowanego na bazie wzoru przygotowanego przez Zamawiającego), którą ILF uznał za nieadekwatną co do możliwości wykazania wartości planowanych kosztów w sposób odpowiadający stosowanej przez ILF metodologii. Wobec powyższego czynność wyboru najkorzystniejszej oferty została podjęta w oparciu o formę wyjaśnień niekorespondującą z rzeczywistym planem wykonania przedmiotu zamówienia przez ILF, co ILF przyznał w przedostatnim akapicie strony 5 wyjaśnień oraz w piśmie będącym wnioskiem o przesunięcie terminu na udzielenie wyjaśnień. Zdaniem Odwołującego ILF używa argumentu nieadekwatności zaproponowanego przez Zamawiającego wzoru wyjaśnień z braku innych, faktycznych, dających się udowodnić argumentów popierających realistyczny charakter zaproponowanej w ofercie ceny. Odwołujący wskazał, że Zamawiający stosuje zaproponowaną metodę badania uwarunkowań cenowych od dawna, również w odniesieniu do ILF, a nawet do projektów wspólnie realizowanych przez ILF z Odwołującym jako konsorcjum, np. w postępowaniu na „Opracowanie dokumentacji projektowej gazociągu DN1000 Niechorze-Płoty, Rogowo-Płoty, Gąski-Koszalin, Płoty-Koszalin, Goleniów-Płoty wraz z infrastrukturą towarzyszącą”. W tym postępowaniu ILF przekazał do Odwołującego działającego wówczas jako lider konsorcjum wyjaśnienia, i przedstawił w identyczny sposób wyliczenia, które doprowadziły do udzielenia przez Zamawiającego zamówienia konsorcjum GAZOPROJEKT i ILF. Odwołujący podniósł, że nawet jeśli Zamawiający sformułował nieadekwatną formę wyjaśnień, nie zwalnia to ILF z wykazania braku rażąco niskiej ceny.

Zdaniem Odwołującego ILF nie przedstawił dowodów ani nie podał przekonujących argumentów na tak znaczące obniżenie ceny, a argumenty które wysunął w części ogólnej wyjaśnień w takim samym stopniu odnoszą się do oferty Odwołującego.

Odwołujący zaznaczył, że w przedmiotowej sprawie nie będą miały zastosowania argumenty typowe dla oceny wyjaśnień rażąco niskiej ceny w ofertach na świadczenie usług intelektualnych, odnoszące się do tego, że przy kosztach osobowych praca lub usługa jest warta tyle na ile wycenia ją osoba je świadcząca. Zdaniem Odwołującego usługa projektowa będąca przedmiotem postępowania ma inny charakter – projektowanie obiektów przemysłowych czy ogólnobudowlanych jest skupione na stosunkowo niewielkim terenie, w przeciwieństwie do obiektów liniowych rozciągających się na setki kilometrów. Prace inżynierskie przy inwestycjach liniowych nie mają tak skomplikowanego charakteru jak w przypadku inwestycji o dużej zawartości wysokich, innowacyjnych technologii. Wyłącznie

pojedyncze, specjalne elementy gazociągów stanowią wyzwania inżynierskie i należą do nich przejścia przez przeszkody terenowe, np. rzeki, umocnienia wykopów lub specjalne metody posadowienia gazociągów w przypadku występowania szczególnie trudnych warunków geologicznych, co ma zwykle miejsce na bardzo ograniczonej długości przebiegu gazociągu. W pozostałym zakresie geograficznym, zwykle powyżej 95% długości gazociągu, projekt techniczny ma charakter lokalizacji przebiegu rurociągu na mapie oraz narysowania profilu podłużnego gazociągu. To co stanowi o kosztochłonności i czasochłonności procesu projektowego inwestycji liniowych to konieczność przeprowadzenia czynności formalnoprawnych, pozyskania uzgodnień od gestorów sieci i właścicieli gruntów oraz zgód, opinii decyzji samorządów i urzędów administracji państwowej.

Odwołujący stwierdził, że średnia wartość wskaźnika cena netto /1 km kształtuje się następująco:

- dla przetargów rozstrzygniętych w roku 2019: 232 406,00 zł,
- dla przetargów rozstrzygniętych w roku 2020: 174 728,00 zł,
- dla przetargów rozstrzygniętych w latach 2015 - 2020: 135 332,00 zł,
- dla przetargów rozstrzygniętych w latach 2019 - 2020: 203 567,00 zł.

Wartość ww. wskaźnika dla oferty złożonej przez ILF to 98 748,92 zł dla części 1 i 123 619.35 zł dla części 2.

Odwołujący wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie następujących dowodów:

- dowód nr 1 - pismo Zamawiającego o ponownym wyborze oferty najkorzystniejszej w części nr 1 i części nr 2 z 23 listopada 2020 r., potwierdzające dokonanie wyboru oferty,
- dowód nr 2 – pismo ILF z 18 września 2020 r. zawierające wyjaśnienia dotyczące elementów oferty wpływających na wysokość ceny,
- dowód nr 3 – pismo ILF z dnia 10 września 2020 r. zawierające wniosek o przesunięciu terminu na udzielenie wyjaśnień,
- dowód nr 4 – wykaz prac projektowych wykonanych lub w trakcie wykonywania przez Odwołującego, dotyczących gazociągów o podobnym charakterze do przedmiotu zamówienia w postępowaniu, zlecanych przez Zamawiającego,
- dowód nr 5 – wykaz prac projektowych wykonanych przez ostatnie lata przez Odwołującego w rejonie planowanego przebiegu przedmiotowego gazociągu,
- dowód nr 6 – certyfikat spełniania wymagań normy ISO9001 i ISO14001 nr JBS-36/6/2018,
- dowód nr 7 – porównanie cen ofertowych z ofert Odwołującego i ILF oraz porównanie cen wszystkich ofert złożonych w postępowaniu,

- dowód nr 8 – pismo Zamawiającego z wezwaniem ILF do wyjaśnienia w zakresie elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny ofert w części nr 1 i części nr 2 z dnia 9 września 2020 r.

Odwołujący wniósł o nakazanie Zamawiającemu: unieważnienia czynności wyboru oferty ILF jako najkorzystniejszej dla obu części postępowania, odrzucenia oferty ILF na podstawie art. 90 ust. 3, względnie art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp oraz dokonania wyboru oferty Odwołującego jako najkorzystniejszej w częściach 1 i 2.

Na podstawie dokumentacji przedmiotowego postępowania oraz biorąc pod uwagę stanowiska stron, Izba ustaliła, co następuje:

Przedmiotem Zamówienia jest opracowanie dokumentacji projektowej i sprawowanie nadzoru autorskiego dla inwestycji „Budowa gazociągu DN 1000 MOP 8,4 MPa Gustorzyn – Wicko w podziale na 2 Części tj. Część 1 odc. Gustorzyn – Gardeja i Część. 2 Gardeja – Kolnik” (pkt III.1 SIWZ).

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do SIWZ, poszczególne części zamówienia obejmują:

- część 1: Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa gazociągu DN1000 MOP 8,4MPa Gustorzyn – Wicko, odcinek Gustorzyn - Gardeja o długości około 128km - wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego”
 - a) Wykonanie prac projektowych związanych z wykonaniem kompletnej dokumentacji projektowej;
 - b) Pełnienie nadzoru autorskiego nad Inwestycją [zwanego dalej „Nadzór Autorski”], wraz z udzielaniem odpowiedzi na pytania podczas przetargu na wybór Wykonawcy Robót Budowlanych [dalej zwanego WRB] oraz Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego [dalej zwanego WNI];
- część 2: Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa gazociągu DN1000 MOP 8,4MPa Gustorzyn – Wicko, odcinek Gardeja – Kolnik o długości około 86km - wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego”
 - a) Wykonanie prac projektowych związanych z wykonaniem kompletnej dokumentacji projektowej;
 - b) Pełnienie nadzoru autorskiego nad Inwestycją [zwanego dalej „Nadzór Autorski”], wraz z udzielaniem odpowiedzi na pytania podczas przetargu na wybór Wykonawcy Robót Budowlanych [dalej zwanego WRB] oraz Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego [dalej zwanego WNI].

W punkcie XVIII SIWZ (Opis sposobu obliczenia ceny) Zamawiający wskazał m.in., że zasady wynagradzania Wykonawcy zostały określone w Załączniku nr 2 do SIWZ (Wzór umowy) oraz że cenę oferty należy rozumieć jako wynagrodzenie ryczałtowe.

Według protokołu postępowania wartość zamówienia została oszacowana na kwotę 30.400.000,00 zł, w tym: część 1 – 18 200 000,00 zł, część 2 – 12 200 000,00.

Podana przez Zamawiającego przed otwarciem oferty kwota, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, to 37 392 000,00 zł brutto, w tym na część nr 1: 22 386 000,00 zł brutto, na część nr 2: 15 006 000,00 zł brutto.

W postępowaniu zostały złożone oferty z następującymi cenami:

Lp.	Nazwa wykonawcy	Cena brutto za część 1 (zł)	Cena brutto za część 2 (zł)
1.	PGNiG Gazoprojekt S.A.	18 440 929,98	13 750 498,41
2.	Konsorcjum: Ramboll Polska Sp. z o.o. Ramboll Danmark A/S	30 048 042,20	21 609 611,15
3.	ANTEA GROUP POLSKA S.A.	22 413 858,02	16 250 176,49
4.	OTS-IP Sp. z o.o.	-	23 977 070,09
5.	Biuro Projektów „NaftaGaz” Sp. z o.o.	31 852 080,00	25 114 140,00
6.	ILF Consulting Engineers	15 547 030,88	13 076 452, 88

Pismem z 9 września 2020 r. Zamawiający wezwał Przystępującego, na podstawie art. 90 ust. 1 w zw. z art. 90 ust. 1a pkt 1 ustawy Pzp, do wyjaśnień w zakresie elementów mających wpływ na wysokość ceny oferty w części nr 1 i w części nr 2. Zamawiający wskazał, że cena całkowita oferty:

a) w zakresie części nr 1 (15.547.030,88 zł brutto) jest niższa o 30,55% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania zgodnie z art. 35 ust. 1 i 2. Wartość szacunkowa przedmiotowego zamówienia, powiększona o należny podatek od towarów i usług wynosi w zakresie części nr 1 - 22 386 000,00 zł brutto (pomniejszona o 30% wynosi 15 670 200,00 zł brutto), natomiast cena zaoferowana przez Wykonawcę wynosi 15 547 030,88 zł brutto. Oznacza to, iż Wykonawca zaoferował wykonanie zamówienia za cenę, która jest niższa o 30,55% od szacunkowej wartości zamówienia, powiększonej o należny podatek od towarów i usług.

Jednocześnie Zamawiający wskazuje, że cena ta jest również niższa o 34,29% od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert w części nr 1.

b) w zakresie części nr 2 (13 076 452,88 zł brutto) jest niższa o 31,04% od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert w części nr 2, która wynosi 14 633 479,82 zł brutto.

W związku z tym, Zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących elementów oferty w części nr 1 i części nr 2 zamówienia mających wpływ na wysokość ceny w szczególności w zakresie:

- 1) oszczędności metody wykonania zamówienia, wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo sprzyjających warunków wykonywania zamówienia dostępnych dla wykonawcy, oryginalności projektu wykonawcy, kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r., poz. 2177 tj., z późn. zm.);*
- 2) pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów;*
- 3) wynikającym z przepisów prawa pracy i przepisów o zabezpieczeniu społecznym, obowiązujących w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;*
- 4) wynikającym z przepisów prawa ochrony środowiska;*
- 5) powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcy (jeżeli dotyczy), które pozwolą stwierdzić, że zaoferowana cena całkowita w złożonej ofercie nie jest rażąco niska.*

Zamawiający wymaga również, aby wyjaśnienia sposobu wyliczenia ceny oferty z wymienieniem tych elementów oferty, które mają istotny wpływ na jej wysokość, zawierały również określenie liczby roboczogodzin lub ilości, wartości jednostkowe netto oraz wartości netto dla poszczególnych, zagregowanych pozycji, zgodnie z zestawieniem stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego pisma, z zastrzeżeniem, że zakres wyszczególnionych pozycji powinien zostać wyceniony tylko jeden raz.

Pismem z 10 września 2020 r. Przystępujący zwrócił się do Zamawiającego o przedłużenie terminu na udzielenie wyjaśnień do 18 września 2020 r. Przystępujący wskazał, że: *powyższe jest podyktowane stopniem szczegółowości wymaganego rozbicia oraz bardzo krótkim terminem na udzielenie wyjaśnień. Dodatkowo pragniemy nadmienić iż przyjęta przez nas metodologia sporządzenia kalkulacji cenowej będzie wymagała dostosowania do rozbicia przekazanego wraz z wezwaniem. Zamawiający wyraził zgodę na zmianę terminu na złożenie wyjaśnień.*

W dniu 18 września 2020 r. Przystępujący złożył wyjaśnienia, które w dniu 23 listopada zostały przez Zamawiającego odtajnione w zakresie stron 4-23.

Przystępujący oświadczył w wyjaśnieniach, że zaoferował ceny rynkowe, adekwatne do zakresu zamówienia i bogatego doświadczenia wykonawcy, ale i konkurencyjne w stosunku do cen zaoferowanych przez innych wykonawców, uwzględniające zysk oraz rezerwę na potencjalne ryzyka.

Odwołujący wyjaśnił:

(...) z uwagi na charakter zamówienia polegający na opracowaniu dokumentacji projektowej i sprawowania nadzoru autorskiego (...) cena oferty zawiera w głównej mierze koszty pracowników oraz podwykonawców, a przedstawione w dalszej części pisma uzasadnienie zaoferowanej ceny, wskazuje, że jest ona realna, rzeczywista i nie odbiega ona od stawek oferowanych na rynku usług objętych przedmiotem zamówienia zarówno krajowym jak i międzynarodowym. Cena zaoferowana przez ILF w złożonej ofercie wynika z dostosowania optymalnych rozwiązań do zaproponowanej przez Wykonawcę koncepcji oraz kalkulacji cen rynkowych za poszczególne części przedmiotu zamówienia. Zgodnie z przyjętym w ILF standardem obliczania kosztów, kalkulacja cenowa dotycząca przedmiotowego zamówienia została wykonana z niezwykłą starannością, z uwzględnieniem całkowitego zakresu prac, czasu trwania usługi i wszystkich niezbędnych składowych.

Wykonawca wskazuje niniejszym, że przesłany przez Zamawiającego wraz z wezwaniem do wyjaśnień rażąco niskiej ceny Załącznik nr 1 nie był załączony do SIWZ, Zamawiający nigdzie też nie wskazywał na wymóg takiego sposobu przygotowania i kalkulacji ceny ofertowej w niniejszym postępowaniu, jak wynikający z przesłanego Załącznika Nr 1. W związku z tym, wykonawcy mogli, i tak też uczynił ILF, przyjąć inny model agregowania kosztów oraz inny sposób wyliczenia ceny. W przypadku, gdy w SIWZ Zamawiający nie narzucił sposobu kalkulacji ceny, to kwestia ta pozostaje domeną Wykonawcy i to on, bazując na własnym doświadczeniu i wiedzy, kalkuluje ją indywidualnie (z uwzględnieniem całego zakresu zamówienia i wszystkich elementów określonych w SIWZ). Dodatkowo, w przesłanym wezwaniu, Zamawiający wymaga aby wyjaśnienia sposobu wyliczenia ceny oferty z wymienieniem tych elementów oferty, które mają istotny wpływ na jej wysokość, zawierały również określenie liczby roboczogodzin lub ilości, wartości jednostkowe netto oraz wartości netto dla poszczególnych, zagregowanych pozycji, zgodnie z przesłanym zastawieniem stanowiącym Załącznik Nr 1 do pisma Zamawiającego. Takie narzucenie przez Zamawiającego sposobu przedstawienia wyjaśnień co do zaoferowanej ceny powoduje de facto, że Wykonawca musi jeszcze raz (ponownie) dokonać kalkulacji ceny w celu jej dostosowania do wymagań Zamawiającego, co jest bardzo pracochłonne

i zdaniem Wykonawcy wykraczające poza obowiązki wynikające z Ustawy PZP. Takie działanie uniemożliwia też Wykonawcy przedstawienie ceny jego oferty w sposób, w jaki rzeczywiście była ona kalkulowana, i jaki być może byłby wystarczający do wykazania jej realności. (...) Pomimo zastrzeżeń wskazanych powyżej Wykonawca dokonał rekalkulacji swojej ceny, w taki sposób, aby odpowiadała ona pozycjom kosztowym wskazanym przez Zamawiającego w wezwaniu do wyjaśnień, jednakże w tym miejscu Wykonawca wskazuje, że w celu dostosowania się do przedmiotowego zestawienia, Wykonawca zmuszony był „ukryć” zakładany zysk, jak również rezerwy na potencjalne ryzyka w realizacji zamówienia, w pozycjach narzuconych przez Zamawiającego w przedmiotowym zestawieniu. Dodatkowo, koszty zaangażowania podwykonawców nie zostały pokazane w wyodrębnionej pozycji kosztowej, gdyż taka pozycja nie została przewidziana przez Zamawiającego.

C. OPIS SPOSOBU PRZYGOTOWANIA KALKULACJI CEN OFERTOWYCH

(...) Wykonawca nie odnosi się do punktów 2), 4) z wezwania Zamawiającego do wyjaśnienia ceny (strona 2 wezwania), gdyż te elementy nie miały wpływu na wyliczenie cen oferty ILF. Potwierdzamy, że ceny zawarte w ofercie ILF obliczone zostały zgodnie z najlepszą wiedzą oraz doświadczeniem Wykonawcy w zakresie realizowania usług w postępowaniach o analogicznym przedmiocie i zakresie, w sposób staranny oraz z uwzględnieniem wszystkich elementów przedmiotu zamówienia określonych w SIWZ i zapewnia ich realizację w sposób należyty, zgodny z wymaganiami określonymi w SIWZ. Podstawą kalkulacji cen oferty ILF jest wykorzystanie, poza doświadczeniem Wykonawcy, dostępnych zasobów oraz kompetencji zespołu jak również analiza wszelkich wytycznych postawionych przez Zamawiającego. W uzupełnieniu do stanowiących Załącznik nr 1 i nr 2 do niniejszych wyjaśnień zestawień dla Części nr 1 i Części Nr 2 zamówienia (dalej jako Zestawienia) zwracamy uwagę na niżej wymienione elementy i okoliczności, które mają wpływ na przyjęte założenia i wysokość ceny oferty.

I. Oszczędność metody wykonania zamówienia, koszty pracy, dedykowany zespół:

1. Wynagrodzenie personelu, stanowiące element najbardziej kosztotwórczy (poza kosztem podwykonawców) przy realizacji tego typu usług, zostało ustalone przez ILF z uwzględnieniem wykształcenia i kwalifikacji poszczególnych osób oraz rodzaju zadań przez nich wykonywanych. W oparciu o powyższe założenia przyjęto poniższe uwarunkowania pozwalające ILF na konkurencyjne (ale w żadnym razie nie rażąco niskie) ustalenie wartości kosztów zaangażowania personelu, a mianowicie:

a) Na podstawie opisu przedmiotu zamówienia, a także w oparciu o doświadczenie Wykonawcy przy realizacji zamówień o analogicznym zakresie ILF określił niezbędną, minimalną ilość czasu pracy (liczbę godzin) osób przewidzianych do realizacji

zamówienia, w tym specjalistów wymaganych przez Zamawiającego w SIWZ; Szacowana liczba roboczogodzin przewidziana na realizację zamówienia wynosi około 46 tysięcy (dla Części Nr 1) oraz 43 tysiące dla Części Nr 2.

- b) Zgodnie z praktyką przyjętą w branży usług inżynierskich koszty pracy personelu zostały określone jako iloczyn liczby roboczogodzin przewidzianych przez Wykonawcę do wykonania przez poszczególnych specjalistów oraz stawki godzinowej danego pracownika.
- c) Personel Wykonawcy, który jest dedykowany do realizacji tego projektu, posiada bogate doświadczenie w realizacji analogicznych zamówień, tj. w opracowywaniu projektów gazociągów wysokiego ciśnienia. Osoby te były zaangażowane w realizację poprzednich projektów realizowanych dla Zamawiającego. W konsekwencji osoby te są bardziej efektywne w wykonywaniu podobnych zadań, co pozwala na założenie zoptymalizowania czasu pracy ekspertów oraz personelu pomocniczego, a także wpływa na możliwość zmniejszenia nakładów organizacyjnych niezbędnych na wykonanie usługi.
- d) Zespół ekspertów, który jest dedykowany do realizacji tego projektu, stanowią osoby długotrwale zatrudnione lub związane z ILF. Osoby te są doskonale zaznajomione ze stosowanymi przez Wykonawcę standardami realizacji zamówień, w tym metodami zarządzania i organizacji projektów, a w związku z tym Wykonawca nie musi uwzględniać dodatkowych kosztów związanych z wdrożeniem nowych osób do pracy w funkcjonującym w ILF systemie organizacji i zarządzania (osoby te znają obowiązujące w ILF procedury zapewnienia jakości, system tworzenia i obiegu dokumentów, procedury dotyczące optymalizacji podziału obowiązków w zespole itd.). Wpływ na poziom oferowanej ceny ma także – wypracowany przez ILF przez wiele lat prowadzenia działalności - system zarządzania zasobami ludzkimi.
- e) Miejscem wykonywania pracy jest zasadniczo siedziba Wykonawcy, co w połączeniu z wykorzystaniem elektronicznych metod komunikacji opisanych w punkcie II. Wybrane rozwiązania techniczne” poniżej, również pozwala Wykonawcy na znaczną oszczędność kosztów.

Koszty zaangażowania personelu obejmują wynagrodzenie podstawowe i dodatkowe (wraz z należnymi podatkami i innymi obowiązkowymi świadczeniami), delegacje krajowe, koszty związane z realizacją zamówienia, koszty ogólne funkcjonowania przedsiębiorstwa ILF. Przyjęte stawki wynagrodzenia personelu pozostają, przede wszystkim z uwagi na rodzaj i zakres obowiązków, poszczególnych członków personelu, w adekwatnej proporcji do wysokości wynagrodzeń w sektorze przemysłowym oraz są niewątpliwie wyższe niż

minimalne wynagrodzenie za pracę ustalone na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2177) oraz pozostałą taką przez cały czas realizacji przedmiotu zamówienia w razie wzrostu stawki minimalnego wynagrodzenia za pracę. Średnia stawka godzinowa, uwzględniająca wszystkie koszty realizacji prac wraz z zakładanym zyskiem wynosi 120 złotych.

2. *Ceny ofertowe zostały tak skalkulowane, żeby uwzględniały także koszty ubezpieczenia, koszty zabezpieczenia należytego wykonania umowy w postaci gwarancji bankowej i inne koszty finansowe, związane z realizacją zamówienia. W kalkulacji cen ujęto również zwiększone koszty prac geodezyjnych, wynikające z nowego Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 18 sierpnia 2020 r. w sprawie standardów technicznych wykonywania geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywania i przekazywania wyników tych pomiarów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Dz. U z 2020, poz. 1429).*

3. *Wykonawca przeanalizował wymagania Zamawiającego dotyczące ubezpieczenia i stwierdził, że po pierwsze, Zamawiający nie wymaga zawarcia odrębnej umowy ubezpieczenia dla tego konkretnego projektu, po drugie, polisa ubezpieczenia OC, którą ILF posiada w ramach prowadzonej działalności odpowiada wymaganiom Zamawiającego, a zatem Wykonawca nie poniesie dodatkowych kosztów związanych z pozyskaniem nowej polisy ubezpieczenia OC dla tego projektu. Koszt aktualnej polisy ubezpieczenia OC jest uwzględniany w stawkach pracowników, jako koszty ogólne funkcjonowania ILF.*

4. *Przynależność do Grupy ILF umożliwia pozyskanie gwarancji bankowej stanowiącej zabezpieczenie należytego wykonania umowy na preferencyjnych warunkach, a koszty jej pozyskania są na poziomie ok. 0,1% wartości oferty/umowy.*

II. Wybrane rozwiązania techniczne

1. *ILF w ramach przygotowywania projektów oraz pozostałej dokumentacji korzysta z platformy Sharepoint. Umożliwia ona jednoczesną pracę na dokumencie kilku użytkownikom — co gwarantuje oszczędność czasu. Również dostęp do dokumentu jest uproszczony, gdyż jedynym potrzebnym narzędziem jest komputer z dostępem do Internetu. Taka forma przepływu dokumentacji ogranicza też koszty prowadzenia działalności, ponieważ zbędne staje się drukowanie projektów na etapie ich przygotowywania.*

2. *Autorska platforma do zarządzania projektami i gromadzenia materiałów umożliwia ILF bieżące wprowadzanie danych i ich automatyczną weryfikację; efektywne zarządzanie procesem realizacji projektu oraz zapewnia możliwość całodobowej komunikacji wszystkich członków zespołu — dzięki temu rozwiązaniu Wykonawca w znacznym stopniu ogranicza koszty administracyjne.*

3. *ILF w ramach realizacji projektów kładzie nacisk na stałą i bezpośrednią komunikację; wykorzystując m.in. takie narzędzia jak Skype for Business i Microsoft Teams, co pozwala na szybką wymianę poglądów, unikanie tworzenia zbędnej oficjalnej korespondencji pomiędzy podmiotami, a także nie wprowadza bezwładności w procesie podejmowania decyzji, jednocześnie oszczędzając czas szeregowych pracowników i osób zarządzających projektem, zarówno po stronie Wykonawcy jak i Zamawiającego. Narzędzie to pozwala również zaoszczędzić czas potrzebny na bezpośrednie spotkania, zastępując je wideokonferencjami, podczas których można również prezentować i na bieżąco edytować dokumenty projektowe.*

4. *Ceny ofertowe zostały skalkulowane przy zastosowaniu wdrożonego w ILF wewnętrznego systemu zarządzania jakością zgodnego z normą ISO/IEC 9001:2008 uwzględniającego wszystkie występujące ryzyka, natomiast prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz rodzaj zidentyfikowanego ryzyka przyjęto na poziomie typowym dla przyjmowanego w ILF przy podobnych przedsięwzięciach.*

III. *Wyjątkowo sprzyjające warunki wykonywania zamówienia dostępne dla Wykonawcy*

1. *ILF dysponuje niecodzienną na rynku znajomością uwarunkowań związanych z realizacją tego typu usług, wynikającą z faktu realizacji w okresie ostatnich dwunastu lat kilkunastu analogicznych projektów dla tego samego Zamawiającego (Gaz System), albo jeżeli nie dla tego samego Zamawiającego, to według jego wytycznych (projekty gazociągów przyłączeniowych dla PGNiG Termika). Projekty te zostały wymienione poniżej. Wiedza ta pozwala w sposób optymalny uwzględnić w procesie kalkulacji cen ofertowych zarówno koszty bezpośrednio związane z zatrudnieniem wymaganego personelu, jak i koszty organizacyjne związane z realizacją niniejszego zamówienia, co wynika z faktu dysponowania bardzo szeroką bazą dokumentów wzorcowych oraz doświadczenia w zakresie kształtowania się ryzyka realizacji wytycznych projektowych. Powyższe oznacza, że ILF jest w stanie zrealizować kolejny podobny projekt przy użyciu mniejszej liczby roboczogodzin (a tym samym taniej) niż przedsiębiorca, który takiego doświadczenia nie posiada.*

2. *Przynależność do czołówki polskich firm świadczących tego typu usługi i posiadanie rozległego doświadczenia pozwala na dokonanie w sposób precyzyjny wyceny rzeczywistych kosztów realizacji usługi. Doświadczenia Wykonawcy oparte na realizacji analogicznych projektów pozwalają więc na optymalizację ceny usługi w związku z posiadaną praktyczną i sprawdzoną wiedzą o rzeczywistych kosztach realizacji takich zadań. W konsekwencji cena ofertowa została skalkulowana w oparciu o wypracowane rozwiązania techniczne oraz efektywne i sprawdzone metody organizacji i zarządzania.*

3. *Poniżej przedstawiamy wybrane projekty o analogicznym charakterze zrealizowane przez ILF w ostatnich latach:*

- *Rembelszczyzna-Gustorzyn – długość ok. 176 km, 28" (DN700)*
- *Szczecin-Gdańsk – długość ok. 201 km, 28" (DN700)*
- *Szczecin-Lwówek – długość ok. 189 km, 28" (DN700)*
- *Lwówek-Odolanów – długość ok. 169 km, 40" (DNI 000)*
- *Strachocina - Pogórska Wola –ok. 98 km, 28" (DN700)*
- *Lasów - Jeleniów – długość ok. 18 km, 28" (DN700)*
- *Hermanowice-Strachocina – długość ok. 80 km, 28" (DN700)*
- *Rawa Mazowiecka -Wronów –długość ok. 156 km, 40" (DNI 000)*
- *Leśniewice-Rawa Mazowiecka – długość ok. 100 km, 40" (DNI 000)*

4. *Zespół osób dedykowanych do realizacji przedmiotowego zamówienia składa się z doświadczonych specjalistów, stanowiących zgrany zespół, sprawdzony przy realizacji wielu projektów, pracujących razem od wielu lat, w różnych warunkach projektowych. Doświadczony zespół pozwala w bardzo dużym stopniu wyeliminować konieczność poprawek czy kilkukrotnego wykonywania tych samych czynności, co również przekłada się bezpośrednio na ograniczenie kosztów i optymalizację procesu opracowywani wymaganej dokumentacji.*

5. *Szczególnie istotny wpływ na możliwość uzyskania oszczędności w tym przypadku, ma fakt prowadzenia prac projektowych na terenie tych samych województw co obecnie realizowany przez Wykonawcę projekt rurociągu ropy naftowej II nitki Odcinka Pomorskiego dla spółki PERN S.A. Taka synergia działań pozwoli Wykonawcy zoptymalizować pracę zespołu projektowego, a jednocześnie stanowi element oszczędnościowy z uwagi na znajomość urzędów, ich trybu pracy oraz specyficznych wymagań, które są różne w zależności od województwa.*

6. *Podwykonawcy – do realizacji zamówienia ILF zamierza zatrudnić wyłącznie sprawdzonych i współpracujących od wielu lat podwykonawców, znających bardzo dobrze zarówno specyfikę pracy ILF, jak również wymagania Zamawiającego, z racji współpracy przy realizacji poprzednich zamówień – zakończonych bądź będących w fazie realizacji. Ponadto ILF minimalizuje liczbę podwykonawców, korzystając z ich usług jedynie do tych prac, których sam nie wykonuje (głównie prace terenowe — geodezja i geologia), tym samym ograniczając do minimum koszty ich koordynacji oraz możliwości wystąpienia potencjalnych ryzyk spowodowanych przez podwykonawców. Z wiedzy Wykonawcy wynika, że wielu konkurentów angażuje podwykonawców w znacznie większym zakresie, chociażby w tak wrażliwym obszarze, jak projektowanie ochrony katodowej, czy też linii*

światłowodowej, co z pewnością istotnie zwiększa koszty i generuje dodatkowe ryzyka, które należy uwzględnić w cenie. Oferty potencjalnych podwykonawców stanowią załącznik do niniejszych wyjaśnień.

IV. Zysk Wykonawcy

Ceny ofertowe zostały tak skalkulowane, żeby przewidywały zysk Wykonawcy, który jest szacowany na poziomie około 10% wartości przedmiotu zamówienia dla każdej części zamówienia. Wskazana wartość stanowi adekwatny przewidywany zysk w stosunku do wartości zamówienia, ryzyka związanego z jego realizacją oraz aktualnej sytuacji rynkowej.

(...) Zaoferowana przez Wykonawcę cena spełnia powyższe kryterium. Zysk został oszacowany bowiem na takim poziomie, aby za podaną cenę możliwe było wykonanie przedmiotu zamówienia w sposób prawidłowy i zgodny z oczekiwaniami Zamawiającego, a jednocześnie oferta mogła być konkurencyjna na rynku. Jednocześnie zakładany zysk jest wyższy niż przeciętne zyski osiągnięte przez ILF w innych projektach, a więc zakłada dodatkowy bufor na pokrycie ewentualnych dodatkowych, niespodziewanych kosztów związanych z realizacją zamówienia. (...)

Cena oferty ILF w żaden sposób nie wyczerpuje powyższych przesłanek wystąpienia ceny rażąco niskiej. Potwierdzają to w szczególności niniejsze wyjaśnienia oraz przedłożone zestawienia.

Ceny zaoferowane przez ILF za realizację poszczególnych części zamówienia nieznacznie przekraczają próg 30% różnicy w stosunku do wartości tych zamówień powiększonych o należny podatek VAT ustaloną przez Zamawiającego przed wszczęciem postępowania oraz próg średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert. Wykonawca po raz kolejny zwraca uwagę że kryterium średniej arytmetycznej nie powinno być tutaj brane pod uwagę, gdyż w przypadku obu części zamówienia tylko dwie oferty, o porównywalnych cenach, mieściły się w wartości szacunkowej zamówienia, jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia. (...)

Do wyjaśnień wykonawca załączył zestawienia dotyczące części 1 i 2 zamówienia, przedstawiające rozbieżności ceny ofertowej w rozbieżności na:

- Projekt wstępny,
- Dane przestrzenne,
- Decyzję środowiskową,
- Decyzję lokalizacyjną,
- Geologię,
- Projekt budowlany + pozwolenie na budowę,

- Projekt wykonawczy,
- STWiORB
- Opracowania kosztorysowe

Powyższe części składowe ceny zostały przedstawione w rozbiciu na poszczególne elementy prac niezbędnych do wykonania.

Do wyjaśnień załączono również oferty podwykonawców z zakresu geologii i geodezji (tajemnica przedsiębiorstwa).

Izba zważyła, co następuje:

Na wstępie Izba ustaliła, że Odwołujący spełnia określone w art. 179 ust. 1 ustawy Pzp przesłanki korzystania ze środków ochrony prawnej, tj. ma interes w uzyskaniu zamówienia, a naruszenie przez Zamawiającego przepisów ustawy Pzp może spowodować poniesienie przez niego szkody polegającej na nieuzyskaniu zamówienia.

Izba dopuściła do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego wykonawcę ILF Consulting Engineers Polska Sp. z o.o., który zgłosił przystąpienie w ustawowym terminie, wykazując interes w rozstrzygnięciu sprawy na korzyść Zamawiającego.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Stosownie do art. 90 ust. 1 ustawy, jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu, w szczególności w zakresie: 1) oszczędności metody wykonania zamówienia, wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo sprzyjających warunków wykonywania zamówienia dostępnych dla wykonawcy, oryginalności projektu wykonawcy, kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z późn. zm.); 2) pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów. 3) wynikającym z przepisów prawa pracy i przepisów o zabezpieczeniu społecznym, obowiązujących w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie; 4) wynikającym

z przepisów prawa ochrony środowiska; 5) powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcy.

Art. 90 ust. 1a ustawy stanowi, że przypadku gdy cena całkowita oferty jest niższa o co najmniej 30% od: 1) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania zgodnie z art. 35 ust. 1 i 2 lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia; 2) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych, zamawiający może zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1.

Zgodnie z art. 90 ust. 2 ustawy Pzp obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy.

Stosownie do art. 90 ust. 3 ustawy Pzp zamawiający odrzuca ofertę wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień lub jeżeli dokonana ocena wyjaśnień wraz ze złożonymi dowodami potwierdza, że oferta zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Na wstępie podkreślić należy, że rozstrzygając sprawę w kontekście przywołanych wyżej przepisów Izba bada czynność Zamawiającego polegającą na ocenie złożonych przez wykonawcę wyjaśnień i prawidłowość decyzji o odrzuceniu oferty tego wykonawcy. Przedmiotem odwołania może być bowiem czynność lub zaniechanie zamawiającego (art. 180 ust. 1 ustawy Pzp). Rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy wymagało odpowiedzi na pytanie, czy na podstawie złożonych przez Przystępującego wyjaśnień Zamawiający był uprawniony do wniosku, że cena zaoferowana nie jest rażąco niska. Ponadto podkreślenia wymaga, że jak wynika z przepisów art. 90 ust. 2 i 3 ustawy Pzp, na wykonawcy spoczywa ciężar wykazania prawidłowości ceny, a niewywiązanie się z tego obowiązku skutkuje koniecznością odrzucenia oferty. Zatem konsekwencją złożenia wyjaśnień, które nie pozwalają stwierdzić, że zaoferowana cena jest realna, nie są wyczerpujące i poparte dowodami, jest – w świetle przywołanych przepisów ustawy – obowiązek odrzucenia oferty.

Niezależnie od powyższego zaznaczyć należy, że Izba bada, czy Zamawiający prawidłowo ocenił złożone przez wykonawcę wyjaśnienia, w zakresie podstaw faktycznych zarzutów podniesionych w odwołaniu. Nie jest więc tak, że samo wniesienie odwołania kwestionującego złożone wyjaśnienia, powoduje, że Izba dokonuje ich badania w każdym aspekcie, w oderwaniu od tego, co zostało zakwestionowane w odwołaniu. Zakres rozstrzygnięcia Izby, zgodnie z art. 192 ust. 7 ustawy Pzp, wyznacza bowiem treść

odwołania – kwestionowana w nim czynność, oraz przede wszystkim podniesione zarzuty. Zgodnie z treścią tego przepisu, Izba nie może orzekać co do zarzutów, które nie były zawarte w odwołaniu. Zarzuty odwołania, to nie tylko wskazanie czynności lub zaniechania Zamawiającego i wskazanie kwalifikacji prawnej, treść i zakres zarzutu wyznaczają bowiem okoliczności faktyczne, w których Odwołujący upatruje niezgodności z przepisami ustawy.

Należy więc stwierdzić, że w przedmiotowej sprawie ocenie Izby podlegało to, czy złożone przez Przystępującego wyjaśnienia pozwalały uznać, że cena oferty nie jest rażąco niska, ocena ta dotyczyła jednak tych aspektów wyjaśnień, które zostały zakwestionowane w odwołaniu.

W rozpoznawanej sprawie zarzuty odwołania zostały ograniczone do części opisowej wyjaśnień. Odwołujący nie zakwestionował natomiast w żadnym zakresie załączonej do wyjaśnień szczegółowej wyceny poszczególnych elementów składających się na przedmiot zamówienia.

Odnosząc się do tak sformułowanych zarzutów stwierdzić należy, że część opisowa wyjaśnień nie może być analizowana i oceniana w oderwaniu od szczegółowych informacji przedstawionych w załącznikach do tych wyjaśnień (szczegółowe rozbieżności cenowe, oferty podwykonawców w zakresie prac geologicznych i geodezyjnych). Zakwestionowanie części ogólnej wyjaśnień, nawet jeżeli argumenty podniesione w tym zakresie są w jakiejś mierze trafne, nie może prowadzić do wniosku, że całość wyjaśnień nie potwierdza prawidłowości zaoferowanej ceny. Na wyjaśnienia składa się bowiem nie tylko część opisowa, ale wszelkie informacje przedstawione Zamawiającemu w procedurze wyjaśniającej.

Przystępujący przedstawił wycenę poszczególnych elementów zamówienia realizowanych w kolejnych etapach prac, na poziomie szczegółowości wymaganym przez Zamawiającego, uwzględniającą 10% zysku wykonawcy. Odwołujący w treści odwołania całkowicie pominął załączoną do wyjaśnień kalkulację. Odwołujący nie podniósł, aby jakikolwiek element wymagany przez Zamawiającego czy konieczny do wykonania na podstawie przepisów prawa nie został ujęty w cenie oferty, nie wskazał też, aby którakolwiek z części składowych została wyceniona na poziomie niepokrywającym kosztów jej realizacji. Wobec niezakwestionowania tej części wyjaśnień należy przyjąć, że Przystępujący przedstawił wycenę wszystkich elementów przedmiotu zamówienia i że brak jest podstaw do stwierdzenia, aby w jakimkolwiek zakresie wycena ta miała charakter rażąco niski. Zaznaczenia wymaga, że chociaż w postępowaniu odwoławczym ciężar wykazania prawidłowości ceny (który należy rozumieć jako ciężar wykazania, że złożone zamawiającemu wyjaśnienia potwierdzały prawidłowość ceny), stosownie do art. 190 ust. 1a pkt 1 ustawy Pzp spoczywa na wykonawcy, który złożył ofertę, to taki rozkład ciężaru

dowodu nie zwalnia Odwołującego z aktywności postępowaniu odwoławczym. Przepisu art. 190 ust. 1a ustawy Pzp nie można rozumieć w ten sposób, że wykonawca kwestionujący inną ofertę może poprzestać na ogólnikowym zanegowaniu prawidłowości ceny tej oferty, czy zakwestionowaniu któregośkolwiek elementu wyjaśnień, bez względu na jego znaczenie dla oceny całych wyjaśnień. Zatem jeśli Odwołujący nie zakwestionował szczegółowej wyceny poszczególnych elementów składowych przedmiotu zamówienia, to należy uznać, że wycena ta jest kompletna i poprawna.

Skoro więc szczegóły ceny ofertowej nie budzą wątpliwości, należy stwierdzić, że część ogólna wyjaśnień nie może sama w sobie przesądzać o wadliwości całych wyjaśnień i w konsekwencji o zaistnieniu podstaw do odrzucenia oferty Przystępującego.

Odnosząc się do elementów wyjaśnień zakwestionowanych w odwołaniu, należy zauważyć, że Odwołujący w znacznej mierze poprzestał na przeciwstawieniu wyjaśnieniom Przystępującego własnych twierdzeń, bez przedstawienia szczegółowych podstaw tych tez i ich uprawdopodobnienia. W tym kontekście ponownie podkreślić należy, że spoczywającego na Przystępującym ciężar dowodu nie można rozumieć w ten sposób, że Odwołujący może poprzestać na gołosłownym zanegowaniu prawidłowości ceny tej oferty, bez choćby uprawdopodobnienia własnych twierdzeń czy poparcia ich szczegółowymi danymi lub obliczeniami. Odwołujący, kwestionując poszczególne twierdzenia z wyjaśnień, skupił się przede wszystkim na wskazaniu, że podobne okoliczności istnieją również po jego stronie i przedstawił na tę okoliczność dowody (dowód nr 4, 5 i 6). O ile wynika z tego, że okoliczności takie jak doświadczenie personelu, korzystanie z narzędzi elektronicznych oraz z systemu zarządzania jakością, realizacja projektów na terenie tych samych województw, są właściwe również Odwołującemu, to trudno zanegować fakt, że mogą one być uznane za okoliczności sprzyjające, które obu wykonawcom pozwoliły zoptymalizować koszty. Zauważyć przy tym należy, że również oferta Odwołującego była istotnie tańsza od innych ofert złożonych w postępowaniu, a różnice te wynosiły od kilku do kilkunastu milionów złotych w poszczególnych częściach zamówienia i były wielokrotnie większe niż różnice między cenami ofert Przystępującego i Odwołującego.

Bez wątpienia okolicznością dotyczącą indywidualnie Przystępującego jest fakt prowadzenia prac projektowych w bezpośrednim sąsiedztwie obecnie realizowanego projektu rurociągu ropy naftowej II nitki Odcinka Pomorskiego dla spółki PERN S.A. Mimo że wykonawca nie wskazał na konkretne oszczędności z tego tytułu, to w ocenie Izby zasadne jest założenie, że okoliczność ta sprzyja optymalizacji kosztów poprzez optymalizację prac zespołu projektowego związaną z bliskością obu inwestycji oraz znajomością terenu oraz specyfiki lokalnych urzędów. Chociaż Odwołujący zasadnie podniósł, że tok postępowań administracyjnych jest taki sam niezależnie od lokalizacji poszczególnych urzędów, to

znajomość specyfiki konkretnego urzędu, związanej chociażby z ustalonym obiegiem dokumentów czy formalnymi wymaganiami narzucanymi przez obowiązujące w danym urzędzie procedury, może przyczynić się do oszczędności czasu i w ten sposób przekładać się na koszty realizacji określonych zadań.

O ile rację ma Odwołujący, że przywołane w części opisowej wyjaśnień okoliczności zostały przedstawione w sposób dość ogólnikowy i nie wykazano ich konkretnego (popartego obliczeniami) przełożenia na cenę ofertową, to wobec niezakwestionowania szczegółowej wyceny trudno uznać, że wskazana ogólnikowość dyskwalifikuje złożone wyjaśnienia. Nie można przy tym pominąć faktu, że wycena dotyczy usług, w których głównym elementem jest praca intelektualna personelu wykonawcy, ze swej natury jest to więc wycena zależna od okoliczności trudnych do wykazania w matematycznej kalkulacji, odmiennie niż ma to miejsce w przypadku zamówień o innym charakterze, w których główne czynniki kosztotwórcze mają bardziej wymierny charakter. W przypadku pracy intelektualnej wycena nie opiera się na łatwo weryfikowalnych założeniach, uzależniona jest głównie od zasobów kadrowych oraz polityki personalnej i cenowej wykonawcy i może charakteryzować się dużym zróżnicowaniem. Potwierdzeniem tego są ceny ofert złożonych w przedmiotowym postępowaniu, w którym w przypadku części 1 ceny kształtowały się od kilkunastu milionów złotych (oferty Przystępującego i Odwołującego), przez ponad 20 mln zł, aż po oferty przekraczające 30 mln zł. Podobnie duża rozpiętość cen wystąpiła w przypadku części 2.

Następnie podkreślić należy, że Odwołujący w żaden sposób nie zakwestionował w odwołaniu przyjętej przez Przystępującego do kalkulacji ceny stawki za roboczogodzinę (120 zł netto), nie przedstawił twierdzeń, że stawka ta jest nierynkowa, wskazał jedynie, że nie może ona świadczyć o zaferowaniu ceny, która nie jest rażąco niska. Wobec powyższego należy stwierdzić, że powyższa stawka została ustalona na poziomie rynkowym.

Odnosząc się do zarzucanego braku zróżnicowania zakładanej pracochłonności dla poszczególnych części zamówienia, zauważenia wymaga, że Odwołujący skupił się na zbyt małej różnicy zakładanej pracochłonności między obiema częściami zamówienia, nie zakwestionował natomiast i nie uprawdopodobnił, że część pierwsza zamówienia jest niemożliwa do wykonania przy zaangażowaniu przewidzianym na poziomie 46.000 roboczogodzin. Odwołujący przedstawił listę obowiązków wykonawcy, których zakres jest w jego ocenie zależny od długości projektowanego gazociągu, nie przedstawił jednak żadnych założeń ani obliczeń, które można byłoby uznać za uprawdopodobnienie niemożliwości wykonania przedmiotu zamówienia. Nie wiadomo, jaka minimalna pracochłonność powinna być – zdaniem Odwołującego – przyjęta dla poszczególnych części zamówienia.

Podsumowując należy stwierdzić, że Odwołujący nie zakwestionował skutecznie złożonych przez Przystępującego wyjaśnień dotyczących ceny oferty. W ocenie Izby podniesione przez Odwołującego zastrzeżenia dotyczące poszczególnych elementów tych wyjaśnień nie dyskwalifikują ich jako całości i nie mogą stanowić podstawy do wniosku, że cena oferty jest rażąco niska, ani że wykonawca nie wykazał, że cena rażąco niska nie jest.

Na koniec zaznaczyć należy, że bez wpływu na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy pozostają okoliczności, które nie zostały zaprezentowane w złożonych przez Przystępującego wyjaśnieniach, a które podniesiono dopiero w postępowaniu odwoławczym, takie jak wskazane przez Zamawiającego zmniejszenie ryzyka kontraktowego związane z liberalizacją postanowień wzoru umowy na usługi projektowe. Skoro wykonawca nie powołał tych zmian jako okoliczności pozwalającej mu na optymalizację kosztów, to nie może ona być rozstrzygająca dla oceny wyjaśnień, chociaż niewątpliwie mniejsze ryzyko kontraktowe pozwala na obniżenie ceny oferty. Niezależnie od powyższego Izba stwierdziła, że brak było podstaw do uznania zarzutów odwołania za zasadne.

Wobec niestwierdzenia naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy, odwołanie podlegało oddaleniu.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 192 ust. 9 i 10 ustawy Pzp oraz w oparciu o przepisy § 3 pkt 1 i 2 lit. b rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 972), stosownie do wyniku postępowania obciążając kosztami postępowania Odwołującego.

Przewodniczący: